توراه أور • الباراشات **ויצא** • مامار 2

ביאור על הנ״ל

شرح ما سبق

إهداء تكريمًا لـ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ״ל

والد الريبي، ريب ليفي يتسحاق

LikuteiTorah.com
الباراشا الحاسيدية
/likuteitorah.com/ar/torah-ohr/vayeitzei/2

1 **ביאור על הנ״ל**

شرح لما سبق

2 **והיה הוי״ה לי לאלקים והאבן הזאת אשר שמתי מצבה יהיה בית אלקים. להבין ענין תפלה ובקשה זו שהוי״ה יהי׳ [יהיה] בבחי׳ אלקים והאבן בבחי׳ בית אלקים.**

«ويكون اسم **ה׳** (**הוי׳ / שם הוי׳**, Havayah) لي بمثابة اسم **אלקים** (**אלקים**, Elokim)، وهذا الحجر الذي نصبتُه نصبًا يكون بيت **אלקים**». [نحتاج] إلى فهم معنى هذا الدعاء والطلب: أن يكون اسم **ה׳** في مستوى أو جانب (**בחינה**, bechinah) من **אלקים**، وأن يكون الحجر في مرتبة بيت **אלקים**.

וכדי להבין איך תהיה האבן במדרגה גדולה כ״כ [כל כך] להיות מכון ומשכן להשראת קדושה עליונה עד שיהיה חל שם שמים על האבן שתהיה נק׳ בשם בית אלקים. הנה צריך להבין ענין הפרשה כולה ויצא יעקב כו׳

ولكي نفهم كيف يمكن أن يبلغ الحجر مرتبة عظيمة إلى هذا الحد، فيصير موضعًا ثابتًا ومسكنًا لاستقرار القداسة العليا، حتى يستقر اسم السماء على الحجر، فيُدعى «بيت **אלקים**»، علينا أن نفهم معنى المقطع كله: «وخرج يعقوب»، إلخ.

והענין דכתיב צוה ישועות יעקב בחי׳ יעקב נקרא ישועות

والأمر هو [أن] الآية تقول: «أْمُرْ بخلاصات يعقوب». ويُسمّى مستوى يعقوب «الخلاصات» (**ישועות**, yeshuos [أي: الخلاصات]).

וביאור מלת ישועות הנה שרש התיבה הוא ש״ע [ש״ע (370)] ושאר אותיות הם נוספות בתיבה כלומר שע״י בחינת יעקב מתגלין ש״ע [ש״ע (370)] נהורין עילאין

وبيان كلمة yeshuos هو أن أصلها **ש״ע** [وقيمته العددية 370]، أما الحروف الباقية فهي زوائد في الكلمة. أي إن الأنوار العلوية الـ370 (**ש״ע נהורין עילאין**, shin-ayin nehorin ila'in [أنوار علوية]) تنكشف بواسطة مستوى يعقوب.

וגם ש״ע הוא מלשון וישע ה׳ אל הבל שהוא לשון הפנה דהיינו שכל פינות והמשכות עליונות פונות ונמשכות ע״י בחי׳ יעקב יו״ד עקב.

وكذلك فإن **ש״ע** مأخوذة من التعبير «وتوجّه **ה׳** إلى هابيل (**הבל**)»، وهو تعبير عن الالتفات [نحو]. أي إن جميع التوجّهات العلوية والإفاضات النازلة تتوجّه وتنزل بواسطة مستوى يعقوب، [أي] **יו״ד-עקב** (yud-akev [اليود وعقب]).

3 וענין נהורין והמשכות הללו היינו גילוי ההארות והמשכות מאור א״ס עצמו שכשמו כן הוא אין לו סוף כו׳.

ومعنى هذه الأنوار والإفاضات النازلة هو انكشاف الإشراقات والإفاضات النازلة من النور اللانهائي (**אור אין סוף**, Or Ein Sof) نفسه؛ فهو كما يدل اسمه، لا نهاية له، إلخ.

ואינו בגדר עלמין כלל וכולא קמיה כלא ממש חשיב ולית מחשב׳ תפיסא ביה ואין ערוך אליו כו׳.

وهو ليس من جنس العوالم أصلًا؛ «فكل ما سواه يُعدّ أمامه كأنه لا شيء حقًا»، و«لا فكر يدركه»، ولا شيء يقاس به، إلخ.

כי מלכותך מלכות כ״ע [כל עלמין] **והודו וזיוו על ארץ ושמים כו׳ זיו והארה בעלמא המתלבש׳ ומתפשטת בתוך עלמין**

فإن «ملكوتك ملكوت جميع العوالم»، و«مجده» وإشراقه «على الأرض والسماء»، إلخ؛ إنما هو إشراق وإضاءة فحسب، يتلبّسان داخل العوالم وينتشران فيها،

להוות׳ [להוותם] **ולהחיותם להיות חיים וקיימים מאין ליש בבחי׳ העלם והסתר אור א״ס ב״ה עצמו שלא יבטלו העולמות במציאות ויחזרו להיות אין ואפס כמו שהיו**

كي ينشئها ويمنحها الحياة، فتكون حية وقائمة، من العدم إلى الوجود، على نحو ينطوي على احتجاب وخفاء النور اللانهائي، تبارك وتعالى، نفسه، كيلا تفقد العوالم وجودها وتعود إلى العدم واللاشيء، كما كانت [من قبل]؛

דהיינו ע״י כמה צמצומים והתלבשות שונות בירידת המדרגות כדרך וסדר ההשתלשלות אבל אור א״ס ב״ה בעצמו ובכבודו רם ונשא כו׳ והוא למעלה מעלה מבחינת ההשתלשלות

أي عبر انكماشات كثيرة (**צמצומים**, tzimtzumim) وتلبسات مختلفة في نزول المراتب، وفق طريقة ونظام سلسلة العوالم الهابطة (**השתלשלות**, hishtalshelus). أما النور اللانهائي، تبارك وتعالى، في ذاته ومجده، فهو سامٍ ومتعالٍ، إلخ، وهو أعلى بكثير من مرتبة سلسلة العوالم الهابطة.

וע״י בחי׳ יעקב יו״ד עקב נמשך אא״ס [אור אין סוף] **ב״ה שלמעלה מבחי׳ ההשתלשלות שיאיר למטה בגילוי הנפש אלקות שבכל א׳ מישראל להיות גילוי אור א״ס ב״ה ממש על נפשו.**

ومن خلال مستوى يعقوب (**יעקב**)، **יו״ד עקב** (yud-akev، أي حرف اليود والعقب)، يُستمدّ النور اللانهائي، تبارك وتعالى، الذي يعلو مرتبة سلسلة العوالم الهابطة، لكي يشرق في الأسفل، منكشفًا للنفس الإلهية (**נפש האלקית**, nefesh elokis) الكائنة في كل يهودي، فينكشف النور اللانهائي نفسه على نفسه الإلهية.

4 **והיינו ע״י שלקח מאבני המקום וישם מראשותיו. אבנים הן אותיות כמ״ש בס״י** [בספר יצירה] **שני אבנים בונות שתי בתים.**

وهذا إنما يكون بأخذه «من حجارة المكان ووضعها عند رأسه». فالحجارة هي الحروف، كما ورد في سيفر يتسيرا (**ספר יצירה**, Sefer Yetzirah): «حجران يبنيان بيتين».

והטעם שנקראו אותיות בשם אבנים הוא כי כמו שע״י כמה אבנים נבנה בית לשבת אדם כו׳ כך ע״י כמה צירופי אותיות נעשי׳ [נעשית / נעשים] **תיבות ומכמה צירופי תיבות נעשה ענין שלם שמתוכו מובן ומושג איזה השכלה והשגה**

وسبب تسمية الحروف «حجارة» هو أنه كما تُبنى، بواسطة حجارة كثيرة، دارٌ ليسكن فيها الإنسان، إلخ، كذلك تتكوّن الكلمات من تراكيب عديدة من الحروف، ومن تراكيب عديدة من الكلمات يتكوّن موضوع تام، يُفهم ويُدرَك من خلاله مفهومٌ ما ومعرفةٌ ما.

והרי השכל שורה ומתלבש באותיות הללו וכתפארת אדם לשבת בית ע״י צירופי אבנים

ويستقرّ العقل في هذه الحروف ويتلبّس بها، كما في «بهاء الإنسان ليسكن بيتًا»، من خلال تراكيب الحجارة.

ועוד טעם אחר כי כמו שהאבנים הם דומם ואין להם ערך ויחוס לאדם הדר בבית שנבנה מהאבנים כך האותיות הן בחי׳ דומם לגבי השכל השורה ומתלבש בהם ואין להם ערך ויחוס אליו

وثمة سبب آخر أيضًا: فكما أن الحجارة جماد، ولا قياس بينها وبين الإنسان الساكن في البيت المبني منها، كذلك تكون الحروف في مستوى الجماد بالنسبة إلى العقل المستقرّ فيها والمتلبّس بها، ولا قياس بينها وبينه.

ולכן בטלים הם לגבי השכל (ועמ״ש בפ׳ בראשית בד״ה להבין בתוספת ביאור ענין וייצר)

ولذلك لا استقلال لها إزاء العقل. (وانظر ما كُتب في باراشات برشيت (**בראשית**, Bereishis)، في المقالة التي تبدأ بـ«للفهم، مع إيضاح إضافي لمسألة «وصوّر»».)

ולכן נק׳ הוי׳ צבאות אות הוא בצבא דילי׳ [דיליה] **שכל העולמות והברואי׳** [והברואים] **נתהוו מבחי׳ אותיות שבעשרה מאמרות שנברא בהם העולם יהי אור יהי רקיע כו׳.**

ولذلك يُسمّى «**ה׳ צבאות**»: «هو علامة (**אות**, os) في جيشه»، إذ إن جميع العوالم والمخلوقات نشأت من مستوى الحروف في المقولات العشر التي خُلق بها العالم: «ليكن نور»، «ليكن فلك»، إلخ.

וכל צבא השמים העליונים אלף אלפין ורבוא רבבן ולגדודיו אין מספר הם בטלים לגבי אור א״ס ב״ה כבטול האותיות שהן בחי׳ דומם לגבי השכל

وكل جند السماوات العليا، «ألف ألف وربوات ربوات»، و«ليس لجنوده عدد»، لا قيام مستقلًّا له إزاء النور اللانهائي (**אור אין סוף**, Or Ein Sof)، تبارك وتعالى، مثلما لا قيام مستقلًّا للحروف، وهي في مستوى الجماد، إزاء العقل.

מאחר שהם בחי׳ גבול ת״ק שנה כו׳ ונבראים ומחודשים מאין ליש הרי אין ערוך אליו ית׳

ولما كانت في مستوى المحدودية، [بمقدار] خمسمئة سنة، إلخ، ومخلوقة ومُحدَثة من العدم إلى الوجود، فلا قياس لها إليه، تبارك وتعالى.

וכנודע ענין הערך במספר שמספר א׳ לגבי אלף אלפים כו׳ יש לו איזה ערך ויחוס

وكما هو معروف في مسألة التناسب العددي: فالعدد واحد، إذا قيس إلى ألف ألف وما إلى ذلك، تكون له نسبة وارتباط ما؛

משא״כ אליו ית׳ שהוא א״ס ב״ה אין ערוך כלל ולכן נק׳ אות הוא בצבא דילי׳ [דיליה] **שכל הצבאות אינן אלא בחי׳ אות א׳ לגבי אור א״ס ב״ה.**

أما الأمر فليس كذلك بالنسبة إليه سبحانه، وهو اللامتناهي (**אין סוף**, Ein Sof)، المبارك سبحانه؛ إذ لا مجال للمقارنة إطلاقًا. ولذلك قيل: «هو حرف (**אות**, os) في جيشه»، فإن جميع الجيوش ليست سوى حرف واحد (**אות**) قياسًا إلى النور اللانهائي (**אור אין סוף**, Or Ein Sof)، المبارك سبحانه.

5 **והנה באבני המקום שהם בחי׳ אותיות כתיב וישם מראשותיו שהגביה והעלה אותם למעלה מעלה מבחי׳ ההשתלשל׳** [ההשתלשלות] **דהיינו לבחי׳ סוכ״ע**

والآن، بشأن «حجارة المكان»، وهي مستوى الحروف، كُتب: «ووضع [إياها] عند رأسه»؛ أي إنه رفعها وأعلاها بعيدًا بعيدًا فوق مستوى سلسلة العوالم الهابطة (**השתלשלות**, hishtalshelus)، أي إلى مستوى النور المحيط بجميع العوالم (**סובב כל עלמין**, sovev kol almin).

כי לפי שהאותיות הן בחי׳ דומם לכך יש להם כח ויכולת לעלות למעלה מעלה כנודע שנעוץ תחלתן בסופן דייקא וסוכ״ע הוא כמשל העיגול שממטה נעשה מעלה. וכמ״ש ומתחת זרועות עולם.

فبما أن الحروف من مستوى الجماد، فلها لذلك القوة والقدرة على الارتقاء بعيدًا بعيدًا إلى العلو، كما هو معروف: «إن بدايتها مغروسة في نهايتها» على وجه التحديد؛ والنور المحيط بجميع العوالم يشبه مثال الدائرة، حيث يصير ما في الأسفل في الأعلى. وكما كُتب: «وتحتها أذرع العالم».

6 **והנה כתיב ויקח מאבני המקום ולא כל אבני לפי שלא כל האותיות יש להן כח זה אלא אות היו״ד שהוא בחי׳ כלי לחכמה**

والآن، ورد: «فأخذ من حجارة المكان»، لا «كل الحجارة»، لأن الحروف ليست كلها تملك هذه القوة، بل حرف اليود (**יו״ד**, yud) وحده، وهو مستوى أو جانب (**בחינה**, bechinah) يكون فيه وعاءً للحكمة (**חכמה**, Chochmah).

וחכמה הוא כח מ״ה [מה] **בחי׳ בטול ולכך שורה שם ומתגלה אור א״ס ב״ה הסוכ״ע כי הוי׳ בחכמה כו׳ ואין אור א״ס ב״ה שורה ומתגלה אלא במי שבטל כו׳.**

والحكمة هي قوة ما (**כח מ״ה**, koach mah)، أي مستوى إبطال الذات (**ביטול**, bittul). لذلك يستقرّ النور اللانهائي (**אור אין סוף**, Or Ein Sof)، تبارك هو، النور المحيط بجميع العوالم (**סובב כל עלמין**, sovev kol almin)، ويُكشف هناك؛ لأن «اسم **ה׳** في الحكمة» وما إلى ذلك. والنور اللانهائي، تبارك هو، لا يستقرّ ولا يُكشف إلا فيمن يكون في حالة **ביטול**، وما إلى ذلك.

וזהו האבן אשר שם מראשותיו (ועמ״ש ע״פ מאמר הרע״מ [הרעיא מהימנא] **פ׳ כי תשא בענין אבנא למשקל בה דא י׳) ואח״כ וישם אותה מצבה**

وهذا هو «الحجر الذي وضعه عند رأسه». (وانظر ما كُتب في شرح قول **רעיא מהימנא** في **פרשת כי תשא** (**פרשת כי תשא**, Parshas Ki Sisa)، بشأن «حجر يُوزن به: هذا هو اليود»). ثم «نصبه عمودًا»،

וכתרגומו ושוי יתה קמא שהוא כמ״ש קמה אלמתיוגם נצבה שמה שהיתה האבן מונחת למטה בארץ אח״כ הקים אותה והגביה אותה עוד ממטה למעלה

وكما يترجمها الترجوم: «ووضعها قائمةً (**קמא**، kama)»، وهو ما يوافق ما ورد: «قامت حزمتي (**קמה**، kamah) ووقفت أيضًا منتصبة». أي إن الحجر، بعدما كان ملقىً على الأرض في الأسفل، أقامه بعد ذلك ورفعه أكثر من الأسفل إلى الأعلى.

והיינו עליי׳ [עלייה] **אחר עליי׳** [עלייה] **לבחי׳ ומקורות י״ג מדות רחמים עליונים שהן בחי׳ יודי״ן ווי״ן כי מקום יניקת השערה והגומא שלה הוא בחי׳ י׳ והשערה עצמה שהיא המשכה היא בחי׳ ו׳**

وهذا ارتقاء بعد ارتقاء إلى مستوى ومصادر الصفات الثلاث عشرة العليا للرحمة، وهي من قبيل اليودات (**יודי״ן**, yuds) [و]حروف الواو (**ווי״ן**, vavs)؛ لأن موضع تغذّي الشعرة وجُريبها هو مستوى اليود، أما الشعرة نفسها، وهي امتدادٌ نازل، فهي مستوى الواو.

וזהו וישם מראשותיו וישם אתה מצבה שמתחלה כאשר שם מראשותיו היא בחי׳ יו״ד ואח״כ נעשה מצבה הוא בחי׳ וא״ו וכל בחי׳ הללו הם בחי׳ העלאה ממטה למעלה

وهذا هو «ووضعها عند رأسه ... ونصبها عمودًا»: ففي البداية، حين وضعها عند رأسه، تكون في مستوى اليود (**יו״ד**)؛ وبعد ذلك، حين تصير عمودًا، تكون في مستوى الواو (**וא״ו**). وكل هذه المستويات هي مستويات ارتقاء من الأسفل إلى الأعلى.

והיינו התעלות חכמה שבנפש לאור א״ס ב״ה השורה ומתגלה בה כי הנפש היא בחי׳ נברא ומחודש מאין ליש בבחי׳ אותיו׳ [אותיות] **כו׳**

أي ارتقاء حكمة النفس إلى النور اللانهائي، تبارك هو، الذي يستقرّ فيها ويُكشف؛ إذ إن النفس كائن مخلوق ومستحدث من العدم إلى الوجود، وهي في مرتبة الحروف، وما إلى ذلك.

וצריך להעלות׳ ממטה למעלה לאור א״ס ב״ה הסוכ״ע וישוב אל ה׳ וירחמהו מבחי׳ י״ג מדות הרחמים והעלאה זו היא בבחי׳ חכמה דוקא כ״ח מ״ה [מה]**:**

وينبغي رفعها من الأسفل إلى الأعلى إلى النور اللانهائي، تبارك هو، المحيط بجميع العوالم: «وليعد إلى **ה׳** فيرحمه»، من مستوى الصفات الثلاث عشرة للرحمة. وهذا الارتقاء يكون تحديدًا من خلال مستوى الحكمة، قوة ما.

7 **הגה״ה** [הגהה]

حاشية.

8 **לכאורה אינו מובן כי היודי״ן שבת״ד** [שבתיקוני דיקנא] **הוא גבוה מהוי״ו כמ״ש לעיל כי מקום יניקת השערה והגומא שלה הוא בחי׳ יו״ד דהיינו מקום יניקתה ממו״ס** [ממוחא סתימאה] **שהוא הגבה מאד נעלה מהשערות עצמן שהן בחי׳ ו׳.**

للوهلة الأولى، لا يتضح هذا؛ إذ إن حروف اليود (**יודי״ן**، yuds) في ترتيبات اللحية (**תיקונים**، tikkunim) أعلى من حروف الڤاف العبرية (**וי״ו**، vavs)، كما ذُكر أعلاه: إن موضع استمداد الشعرة غذاءها وجُريبها هو مستوى اليود؛ أي موضع استمدادها الغذاء من العقل الخفي (**מו״ס**، Mocha Stima’ah)، وهو أرفع وأسمى بكثير من الشعرات نفسها، التي هي مستوى الڤاف.

9 **והרי בחי׳ וישם אתה מצבה משמע שהוא עלייה אחר עלייה למעלה מבחי׳ מראשותיו שהוא בחי׳ יו״ד. וזהו תרתי דסתרי.**

ومع ذلك، فإن مستوى «فنصبه عمودًا» يفيد ارتقاءً بعد ارتقاء، إلى ما هو أعلى من مستوى «عند رأسه»، وهو مستوى حرف الياء (**יו״ד**, yud). وهذا [قولان] متناقضان.

אך פי׳ מראשותיו הוא בחי׳ חכמה דאצילות ואח״כ וישם אתה מצבה שנעשית בחי׳ ו׳ הוא בחי׳ אבא יונק ממזלא שבחי׳ השערות דת״ד [דתיקוני דיקנא] **שהן ווי״ן גבוה מהיו״ד דח״ע** [דחכמה עילאה]**.**

لكن التفسير هو أن «عند رأسه» هو مستوى الحكمة (Chochmah, **חכמה**) في عالم الانبثاق (Atzilus, **אצילות**)؛ وبعد ذلك، «فنصبه عمودًا»، إذ يصبح مستوى حرف ו׳، هو مستوى الأب (Abba, **אבא**) الذي يستمد غذاءه من المَزّلا (Mazla, **מזלא**؛ أي «ما يتدفق إلى أسفل»). فمستوى شعيرات **תיקוני דיקנא** (tikkunei dikna)، وهي على هيئة أحرف ו׳، أعلى من الياء في الحكمة العليا (Chochmah Ila'ah, **חכמה עילאה**).

אח״כ ויצק שמן על ראשה היינו המשכה ממו״ס [ממוחא סתימאה] **ממש לתוך המזלות כו׳ ומזה ממש נמשך הגלוי למטה בהלכו׳ שבתורה שבע״פ** [שבעל פה] **ששרשן מנימין דמו״ס** [דמוחא סתימאה] **וע״ז נאמר סלסלה ותרוממך כו׳:**

وبعد ذلك، «وسكب زيتًا على رأسه»: أي إن إنزالًا من **מוחא סתימאה** (Mocha Stima'ah؛ العقل المستتر) ذاته يجري إلى المجاري (mazalos, **מזלות**)، إلخ. ومن هذا نفسه ينزل الكشف إلى الأسفل، إلى أحكام التوراة الشفوية، التي يرجع أصلها إلى الخيوط (nimin, **נימין**) في **מוחא סתימאה**. وعن هذا قيل: «ارفع شأنها فترفعك»، إلخ.

10 **אך אין זה תכלית המכוון רק שאח״כ ויצק שמן על ראשה שמן היינו המשכת חכמה עילאה שהיא התורה ורצונו ית׳ שנמשכו ע״י בחי׳ יעקב יו״ד עקב כמ״ש ויקם עדות ביעקב ותורה שם בישראל**

غير أن هذا ليس المقصود النهائي؛ بل [المقصود هو] أنه بعد ذلك «صبَّ زيتًا على رأسها». والزيت هو إنزال الحكمة (**חכמה**, Chochmah) العليا، أي **חכמה עילאה** (Chochmah Ila'ah)، وهي التوراة وإرادته، تبارك وتعالى، اللتان تُنزَّلان من خلال مرتبة يعقوب (**יעקב**)، يود-عقب (**יו״ד עקב**, yud-akev؛ أي حرف الياء والعَقِب)، كما ورد: «أقام شهادةً في يعقوب، ووضع توراةً في إسرائيل»:

להיות בעסק התורה שלמטה בגשמיות המחליף פרה בחמור כו׳ גילוי המשכת חכמה עילאה

ليكون في دراسة التوراة هنا في الأسفل، في أمور مادية، [كما في] «من يبادل بقرةً بحمار»، وما إلى ذلك، انكشافٌ لإنزال الحكمة العليا.

שכל פרטי הלכות שנפרדו הם יסודתם בהררי קדש עליון חכמה עילאה שכך חייבה חכמתו ורצונו ית׳.

فإن جميع تفاصيل الأحكام التي انفصل بعضها عن بعض، لها أصلها في «جبال القداسة» في الأعلى، في الحكمة العليا؛ إذ هكذا اقتضت حكمته وإرادته، تبارك وتعالى.

11 **ואי לזאת יהי׳** [יהיה] **עסק התורה ג״כ עד״ז להמשיך חכמה עילא׳** [עילאה] **בנפשו ועי״ז נעשה אתכפייא סט״א** [סטרא אחרא] **ואתהפכא כו׳.**

ولذلك ينبغي أن يكون الاشتغال بالتوراة أيضًا على هذا النحو: إنزال الحكمة العليا (**חכמה עילאה**, Chochmah Ila'ah) في النفس. ومن خلال ذلك يتحقق إخضاع الجانب الآخر (**סטרא אחרא**, sitra achra) (**אתכפייא**, iskafya) وتحويله (**אתהפכא**, is'hapcha)، إلخ.

ולכן ארז״ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] **מה להלן באימה וביראה אף כאן באימה כו׳ שתפול על האדם אימה ופחד בעסקו בתורה כמו בשעת קבלתו בהר סיני.**

لذلك قال حكماؤنا، **ז״ל**: «كما كان هناك [ذلك] في رهبة وخشية، فكذلك هنا [ينبغي أن يكون ذلك] في رهبة»، إلخ؛ أي ينبغي أن تقع الرهبة والخوف على الإنسان حين يشتغل بالتوراة، كما كان الحال عند تلقيها في جبل سيناء.

12 **והנה שם בהר סיני כל העם ראו את הקולות ואת הלפידים וכו׳ פנים בפנים דבר ה׳ עמכם כו׳.**

والآن، هناك عند جبل سيناء، «رأى كل الشعب الأصوات وألسنة اللهب»، إلخ؛ «وجهاً لوجه تكلّم معكم **ה׳**»، إلخ.

והאיך ימשיך כל אדם יראה זו עליו בכל זמן אלא כאשר ישים האדם אל לבו שהתורה שהוא לומד היא המשכת חכמה עילאה

فكيف يستطيع كل إنسان أن يستجلب هذه الخشية إلى نفسه في كل وقت؟ لا يكون ذلك إلا حين يستحضر الإنسان في قلبه أن التوراة التي يدرسها هي إنزال الحكمة العليا (**חכמה עילאה**, Chochmah Ila'ah).

ושם שורה ומתגלה אור א״ס ב״ה שלמעלה מעלה מגדר ההשתלשלות וקמיה כחשיכה כאורה מעלה ומטה רוחניות וגשמיות שוין א״כ אין כאן הסתר פנים כלל ע״כ מה להלן כו׳ הכל שוה.

وفيها يستقرّ النور اللانهائي (**אור אין סוף**, Or Ein Sof)، المبارك هو، ويتجلّى؛ وهو أرفع بكثير جداً من حدود سلسلة العوالم الهابطة (**השתלשלות**, hishtalshelus)، وأمامه «الظلمة كالنور»: فالعالي والسافل، والروحاني والمادي، سواء. فإذاً، لا يوجد هنا أي احتجاب للوجه. ولذلك، «كما هناك»، إلخ؛ فالكل سواء.

13 **והנה להבין תכלית ירידת יעקב יו״ד עקב להיות הש״ע** [הש״ע (370)] **נהורין בגילוי למטה וליקח מאבני המקום להעלותם למעלה ולהמשיך אח״כ בחי׳ שמן הוא בחי׳ חכמה עילאה מלמעלה למטה.**

والآن، [نحتاج إلى] فهم الغاية من نزول يعقوب (**יעקב**): الياء والعَقِب (**יו״ד עקב**, yud-akev)، وهي أن تنكشف الأنوار الـ370 في الأسفل، وأن يأخذ من «حجارة المكان» ليرفعها إلى الأعلى، ثم يجذب بعد ذلك مستوى الزيت، وهو مستوى الحكمة (**חכמה**, Chochmah) العليا، أي **חכמה עילאה** (Chochmah Ila'ah)، من الأعلى إلى الأسفل.

וירידה זו הוא מ״ש ויצא יעקב מבאר שבע. באר הוא מקור ומעיין הנובע ז׳ מדות עליונות לך ה׳ הגדולה והגבורה כו׳ שהן בחי׳ לך בחי׳ ביטול.

وهذا النزول هو ما كُتب: «وخرج يعقوب من بئر السبع»؛ فالبئر (**באר**, Be'er) هي المنبع والنبع الجاري للصفات السبع العليا، كما في قوله: «لكَ، يا **ה׳**، العظمة والجبروت...»؛ وهي مستوى «لك»، مستوى إبطال الذات (**ביטול**, bittul).

וילך חרנה חר״ן (**ע״ה** [עליו השלום]) **בגימ׳** [בגימטריא] **גרו״ן רק בחי׳ גרו״ן היינו כשהקול יוצא כדרכו בלי עכוב ובלי מונע**

«وتوجّه نحو حاران». حاران (**חר״ן**, Charan)، مع احتساب الواحد الإضافي المعروف بالكوليل (**כולל**, kollel)، تساوي عدديًا الحلق (**גרו״ן**, garon). لكن مستوى الحلق هو حين يخرج الصوت في مجراه الطبيعي، من دون عائق ولا مانع؛

אבל חר״ן אותיות נחר היינו מ״ש יגעתי בקראי נחר גרוני. והיינו כשגובר בו יסוד האש כי הקול כלול אש רוח ומים.

أما حاران، فتتألف حروفها أيضًا من حروف nichar (**נחר**)، كما كُتب: «تعبت من ندائي، وجفّ حلقي» (nichar). ويكون ذلك حين يغلب فيه عنصر النار؛ إذ يتكوّن الصوت من النار والهواء والماء.

רוח הוא עיקר התפשטות הבל הלב ומים היינו לחלוחית הריאה ואש הוא המחלק את הקול להיות ההפסק להתחלק בה׳ מוצאות הפה כלי הדבור.

فالهواء هو الامتداد الأساسي لنَفَس القلب، والماء هو رطوبة الرئة، أما النار فهي التي تقسّم الصوت، فتُحدث الوقف الذي يقسّمه إلى المخارج الخمسة للفم، وهي أعضاء النطق.

14 **וכשגובר יסוד האש ביותר הוא המפסיק את הקול עד שאינו יכול לצאת במשך ההעברה כדרכה.**

وعندما يغلب عنصر النار غلبة مفرطة، فإنه يقطع الصوت، حتى لا يعود قادرًا على الخروج في امتداده المتصل على النحو المعتاد.

וכך הוא בחי׳ חרן היינו בחי׳ המפסיק את הקול שהוא ההמשכה מחיות ואור א״ס ב״ה

وهكذا شأن مستوى حرّان (**חרן**, Charan): أي مستوى ما يقطع الصوت، [والصوت] هو الامتداد النازل لقوة الحياة (**חיות**, chayus) ولنور اللامتناهي (**אין סוף**, Ein Sof)، تبارك وتعالى؛

שלא להיות ההמשכה כדרכה בקדושה דוקא אלא שיש גם לקליפות וס"א [וסטרא אחרא] **יניקה ואחיזה בהמשכה זו ואזי נק' בבחי' נאלמתי דומיה שנפסק הקול וההמשכה ונעשה בחי' נפרד**

بحيث لا يكون الامتداد النازل على النحو المعتاد في القداسة وحدها، بل يكون للقشور (**קליפות**, kelipos) والجانب الآخر (**סטרא אחרא**, sitra achra) أيضًا نصيب من التغذّي وموطئ قدم في هذا الامتداد. وعندئذ تُسمّى هذه الحالة «كنتُ أبكم صامتًا»، إذ ينقطع الصوت والامتداد، وتنشأ حالة الانفصال.

ובחי' זו הוא בין בהנהגת העולמות שהוא ענין גלות ישראל ושעבוד מצרים ובבל מחמת תגבורת האש ותוקף הדין

ويكون هذا المستوى أيضًا في تدبير العوالم، وهو شأن منفى بني إسرائيل واستعبادهم في مصر وبابل، بسبب اشتداد النار وقوة الحكم؛

ובין בכל נפש מישראל בעבודת ה' שעסק התורה שלו הוא בבחי' נפרד ולא בבחי' ביטול לאור א"ס ב"ה להיות גילוי חכמתו כו' מחמת תגבורת האש וחמימות שמצד גופו ונפש הבהמית אשר נמשך אחריהם.

ويكون كذلك في كل نفس من نفوس إسرائيل، في خدمة **ה'**، حين تكون دراسته للتوراة في حال من الانفصال، لا في حال إبطال الذات (**ביטול**, bittul) أمام النور اللانهائي (**אור אין סוף**, Or Ein Sof)، تبارك وتعالى، بحيث تتجلّى حكمته، إلخ؛ وذلك بسبب اشتداد النار والحرارة الناشئتين من جسده ونفسه الحيوانية، اللذين ينساق وراءهما.

אך הנה תכלית ירידה זו של בחי' יעקב מאגרא רמה מבאר שבע מקו' מדות העליונות שהן ביטול אליו ית' לך ה' הגדולה כו' לבירא עמיקתא מקום החרן המפסיק ומעכב את קול ההמשכה להיות בחי' נפרד. הוא כדי להיות אתכפיא ואתהפכא

لكن الغاية من هذا الهبوط الذي لحق بمستوى يعقوب (**יעקב**, Yaakov)، «من ذروة شاهقة»، من بئر سبع (**באר שבע**, Be'er Sheva)، مصدر الصفات العلوية التي هي إبطال للذات أمامه، تبارك وتعالى («لكَ يا **ה'** (اسم **ה'**, Havayah)، العظمة»، إلخ)، «إلى حفرة عميقة»، إلى موضع حرّان الذي يقطع صوت الامتداد النازل ويعوقه، فيجعله حالًا من الانفصال، هي أن يتحقق الإخضاع (**אתכפיא**, iskafya) والتحوّل (**אתהפכא**, is'hapcha).

ואזי נעשה מחרן רנה כי החי״ת נפסק ונעשה ה״א. כמ״ש בזהר ע״פ גער חית קנה שמחמץ נעשה מצה.

وعندئذ تتحوّل حرّان إلى رنّة (**רנה**, rinah)، أي نشيد مفرح؛ إذ ينفتح حرف الحيت (**חי״ת**, ches) المغلق ويصير حرف الهيه (**ה״א**, hei)، كما ورد في الزوهار (**זהר**, Zohar) في تفسير الآية: «ازجر حيوان القصب» — حيوان (**חית**, chayas) — وأنه من الخمير (**חמץ**, chametz) يصير الفطير (**מצה**, matzah).

15 **וזהו ושבתי בשלום אל בית אבי ושבתי מחר״ן. אל בית אבי זהו בחי׳ יצחק ויצחק נק׳ ע״ש** [על שם] **צחק עשה לי אלקים**

وهذا هو معنى: «وسأعود بسلام إلى بيت أبي»: أي «وسأعود» من حاران. «إلى بيت أبي»: هذا هو مستوى إسحاق (**יצחק**)؛ وإسحاق سُمّي بذلك استنادًا إلى قوله: «لقد جعل **ألكيم** (**אלקים**, Elokim) لي ضحكًا (**צחק**, tzechok)»،

והוא בחי׳ רנ״ה שנעשה מחר״ן וכתיב כל השומע יצחק לי יצחק הוא לשון עתיד דהיינו בביאת המשיח ב״ב [במהרה בימינו] **שאז אהפוך אל עמים וגו׳**

وهو مستوى الترنّم (**רנ״ה**, rinah)، المتشكّل من حاران. وقد كُتب: «كل من يسمع سيضحك لي»؛ ولفظة «سيضحك» (**יצחק**, yitzchak) بصيغة المستقبل، أي عند مجيء **משיח** (Moshiach)، قريبًا في أيامنا؛ إذ سأحوّل الشعوب، إلخ.

דכד אתכפייא ואתהפכא אזי נעשה בחי׳ צחוק וחדוה כמו עד״מ צחוק המלך והשרי׳ מענין התהפכות דבר רחוק וזר כמו מצפור מדברת שזהו דבר חידוש משא״כ מאדם המדבר שדרכו בכך לא שייך צחוק.

لأنه حين [يُخضَع الجانب الآخر (**סטרא אחרא**, sitra achra) ويُحوَّل]، ينشأ مستوى الضحك والفرح؛ ومثاله ضحك الملك والوزراء من تحوّل شيء بعيد وغريب، كأن يصدر الكلام عن طائر؛ فهذا أمر مستجد، بخلاف الإنسان الذي يتكلم، إذ الكلام من عادته، فلا محل للضحك.

16 **ולכן ארז״ל** [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] **במקום שבע״ת** [שבעלי תשובה] **עומדין כו׳ משום דאתהפכא חשוכא כו׳. וגם ארז״ל** [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] **אם ישראל עושין תשובה נגאלין כו׳ שזהו תכלית ביאת המשיח להיו׳** [להיות] **הצחוק והחדוה כד אתכפייא סט״א** [סטרא אחרא] **ואתהפכא חשוכא לנהורא.**

لذلك قال حكماؤنا، **ז״ל**: «في الموضع الذي يقف فيه أصحاب التوبة (**בעלי תשובה**، baalei teshuvah)»، إلخ، لأن الظلمة تتحول، إلخ. وقال حكماؤنا، **ז״ל**، أيضًا: «إذا تاب إسرائيل نالوا الخلاص»، إلخ؛ فهذه هي الغاية من مجيء **משיח** (Moshiach): أن يكون هناك ضحك وفرح حين يُقهَر الجانب الآخر (**סטרא אחרא**، sitra achra)، وتتحول الظلمة إلى نور.

וזהו מארז״ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] **שלעתיד יאמרו על יצחק כי אתה אבינו שתכלית ירידת הנשמה בגוף בעוה״ז ותכלית ירידת ישראל בגלות ושעבוד ודוחק פרנסה הוא כדי שיעלו ויבאו ויגיעו לבחי׳ יצחק הוא הצחוק והחדוה כו׳:**

وهذا هو [المقصود من] قول حكمائنا، **ז״ל**، إنه في المستقبل سيقولون لإسحاق (Yitzchak ,**יצחק**): «لأنك أنت أبونا»؛ فالغاية من نزول النفس إلى الجسد في هذا العالم، والغاية من نزول إسرائيل إلى المنفى والاستعباد وضيق تحصيل الرزق، هي أن يصعدوا ويأتوا ويبلغوا مستوى إسحاق، أي الضحك والفرح، إلخ.

17 **אך כיצד ישוב מבחי׳ חרן לבחי׳ יצחק הנ״ל הנה לזה אמר הכתוב בשלום כי שלום הוא המחבר ומקשר ב׳ הפכים**

ولكن كيف يعود المرء من مستوى حاران (**חרן**) إلى مستوى إسحاق (**יצחק**) المذكور أعلاه؟ لهذا يقول النص: «بسلام»، لأن السلام هو ما يصل بين نقيضين ويربطهما،

כמ״ש עושה שלום במרומיו בין מיכאל כו׳ שלום שלום לרחוק שנעשה קרוב כו׳ ובשלום ב׳ שלום ממטה למעלה וממעלה למטה כמ״ש במ״א.

كما ورد: «يصنع السلام في أعاليه»، بين ميخائيل (**מיכאל**) وما إلى ذلك؛ «سلام، سلام للبعيد» الذي يصير قريبًا، وما إلى ذلك. وكلمة «في سلام» (beshalom ,**ובשלום**) تدل على سلامين [نوعين من السلام]، من الأسفل إلى الأعلى ومن الأعلى إلى الأسفل، كما شُرح في موضع آخر.

18 **והנה כשיתגלה הצחוק העליון לעתיד כד אתכפיא ואתהפכא דהיינו שלא יהיה שליטה ויניקה לקליפות וסט״א** [וסטרא אחרא] **כלל וכמ״ש ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ. אזי יזדכך חומריות העולם וגסותו שלא יהיה בבחי׳ יש ודבר נפרד בפ״ע** [בפני עצמו] **רק הכל יוכלל בבחי׳ אין**

والآن، حين ينكشف الضحك العلوي في المستقبل، حين يُقهر [الجانب الآخر (sitra achra ,**סטרא אחרא**)] ويتحوّل، أي حين لا يكون للقشور (kelipos ,**קליפות**) ولا لـ **סטרא אחרא** أي سلطان ولا تتلقى أي تغذية على الإطلاق، كما ورد: «وسأزيل روح النجاسة من الأرض»، عندئذٍ ستتنقّى مادية العالم وخشونته، بحيث لا يعود في مرتبة «الموجود القائم بذاته» (yesh ,**יש**)، أي كيان منفصل قائم بذاته؛ بل يندرج الكل في مرتبة العدم (ayin ,**אין**).

כי זהו תכלית בריאת העולמות מאין ליש כדי לאהפכא מבחי׳ יש לבחי׳ אין ואזי והיה הוי׳ לי לאלקים.

فهذا هو الغرض من خلق العوالم من العدم إلى الوجود: لكي تتحوّل [هي] من مرتبة **יש** إلى مرتبة **אין**. وعندئذٍ: «ويكون اسم **ה׳** (Havayah ,**ה׳**) بالنسبة إليّ بمثابة اسم **אלקים** (Elokim ,**אלקים**)».

כי הנה אלקי׳ היינו ההעלם והצמצו׳ להיות העולמות נבראים מאין ליש

فإنّ **אלקים** هو الاحتجاب والانكماش (tzimtzum ,**צמצום**)، كي تُخلق العوالم من العدم إلى الوجود؛

והוי״ה היינו בחינת פנימיות אור א״ס ב״ה המחי׳ [המחיה] **ומהוה כו׳**

وأما **ה׳** فهو مستوى البعد الباطني (pnimiyus ,**פנימיות**) للنور اللانهائي (Or Ein Sof ,**אור אין סוף**)، تبارك وتعالى، الذي يهب الحياة ويوجد، وما إلى ذلك.

וכמ״ש כי שמש ומגן הוי״ה אלקים שאלקי׳ נעשה בחי׳ מגן לשם הוי״ה שהוא בבחי׳ השמש כו׳.

كما ورد: «لأنّ **ה׳ אלקים** شمسٌ ومجنٌّ»: فـ**אלקים** يصير بمثابة درع لاسم **ה׳**، الذي هو في مرتبة الشمس، وما إلى ذلك.

אך כל זה הוא בבחינת ההשתלשלות וירידת המדרגות שהוא בבחי׳ זיו והארה שמאור א״ס ב״ה להוות ולהחיות נבראים כסדר ירידת השתלשלות המדרגות מדרגה אחר מדרגה.

لكن كل هذا يقع في نطاق سلسلة العوالم الهابطة (hishtalshelus ,**השתלשלות**) وانحدار المراتب؛ وهو في مرتبة شعاع وإشراق صادرين عن **אור אין סוף**، تبارك وتعالى، لإيجاد المخلوقات وإحيائها وفق ترتيب سلسلة المراتب الهابطة، مرتبةً بعد مرتبة؛

שמדרגות עליונים מקבלים אור היותר עליון ורוחני כו׳ וכל מה שלמטה מטה מתצמצם ומתלבש כו׳.

إذ تتلقى المراتب العليا النور الأسمى والأكثر روحانية، أما كل ما هو أدنى فأدنى فينكمش ويتلبّس، وما إلى ذلك.

אבל לע״ל [לעתיד לבוא] **כשיתגלה הצחוק העליון שהוא מבחי׳ אתהפכא כו׳ יהיה גילוי אא״ס** [אור אין סוף] **ב״ה בעצמו ובכבודו שלמעלה מעלה מבחינת השתלשלות**

لكن في الزمن الآتي، حين ينكشف الضحك العلوي، وهو من مرتبة التحوّل، وما إلى ذلك، سينكشف النور اللانهائي، تبارك وتعالى، بذاته ومجده، في مرتبة تعلو كثيرًا جدًا على مرتبة **השתלשלות**.

כי עין בעין יראו כו׳ וראו כל בשר כו׳ ובאו במערות צורים ובמחילות עפר מפני פחד ה׳ וגו׳.

لأن «عينًا لعين سيرون» إلخ؛ و«كل بشر سيرى» إلخ؛ و«يدخلون مغارات الصخور وحفر التراب، من هول اسم **ה׳** (Havayah)» إلخ.

19 **ואז יהי׳** [יהיה] **בחי׳ הוי״ה שהוא אור א״ס ב״ה הנמשך ומתפשט להתלבש בתוך עלמין בסדר ההשתלשלות. נחשב בחי׳ אלקים דהיינו בחי׳ צמצום**

وحينئذٍ يُعَدّ المستوى أو الجانب (bechinah ,**בחינה**) الذي يمثّله اسم ה׳ (**הוי׳** / **שם הוי׳**, Havayah) ـ أي النور اللانهائي (**אור אין סוף**, Or Ein Sof)، مباركٌ هو، الذي يُسحَب إلى الأسفل وينبسط ليتلبّس داخل العوالم وفق ترتيب سلسلة العوالم الهابطة (**השתלשלות**, hishtalshelus) ـ مرتبةَ اسم **אלקים** (**אלקים**, Elokim)، أي الانكماش (**צמצום**, tzimtzum)؛

שבאמת אין זה אלא זיו והארה מצומצמת לגבי אור א״ס ב״ה בעצמו ובכבודו שלפניו מעלה ומטה שוין וכחשיכה כאורה.

لأنّه في الحقيقة ليس سوى إشراقٍ ونورٍ مُقَلَّصَيْن قياسًا إلى النور اللانهائي (**אור אין סוף**)، مباركٌ هو، في ذاته ومجده؛ إذ يستوي أمامه الأعلى والأسفل، و«الظلمة كالنور».

20 **והאבן הזאת אשר שמתי מצבה הוא בחינת יו״ד כלי החכמה שמבחי׳ אותיות בחי׳ דומם דהיינו בחי׳ התהוות מאין ליש**

«وهذا الحجر الذي أقمته عمودًا»: هذا هو مستوى حرف اليود (**יו״ד**، yud)، وعاء الحكمة (**חכמה**، Chochmah)، المنبثق من مرتبة الحروف، مرتبة الجماد؛ أي مرتبة التكوّن من العدم إلى الوجود.

רק לפי אשר שמתי מצבה שהגבהתי והעליתי כו׳ לכך יהי׳ [יהיה] **לה כח ויכולת להיות בית אלקים שיהיה בחי׳ אלקים זה שהוא אוא״ס** [אור אין סוף] **ב״ה שבתוך עלמין שורה ומתגלה בבחי׳ אותיות הללו והאותיות תהיינה בבחי׳ משכן ומכון לשבתו ית׳.**

لكن بما أنني جعلتُ [هذا الحجر] عمودًا، إذ رفعتُ [هذا الحجر] وأعليته، إلخ، فستكون له لذلك القوة والقدرة على أن يصير «بيت **אלקים** (**אלקים**، Elokim)»: أي إن هذا المستوى من **אלקים**، وهو النور اللانهائي (**אור אין סוף**، Or Ein Sof)، مبارك هو، الذي في داخل العوالم، سيحلّ ويظهر في هذه الحروف، وستكون الحروف مسكنًا وموضعًا مستقرًّا لإقامته، مبارك هو.

21 **וכל זה הוא ע״י בחי׳ יעקב יו״ד עקב צוה ישועות יעקב גילוי הש״ע** [הש״ע (370)] **נהורין שבהן וע״י נזכה לכל בחי׳ האלו. וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך.**

وكل هذا يكون من خلال مستوى أو جانب (**בחינה**, bechinah) يعقوب (**יעקב**)، أي ياء العَقِب (**יו״ד עקב**, yud-akev): «أْمُرْ بخلاص يعقوب»، أي انكشاف الأنوار الـ٣٧٠ الكائنة فيها؛ وبذلك ننال جميع هذه المستويات. «ومن كل ما تعطيني إيّاه، أُعَشِّرُه، أُعَشِّرُه لك» (**עשר אעשרנו**, aser a'asrenu).

הענין הוא כי הנה נודע שיהיה עילוי אחר עילוי לאין קץ ימות המשיח ותחה״מ [ותחיית המתים] **כמה שמיטין ויובלות כו׳ וכל עילוי גדול מחבירו.**

والأمر هو أنه معلوم أن ارتقاءً يعقبه ارتقاء إلى ما لا نهاية سيكون في أيام **משיח** (Moshiach) وقيامة الموتى، عبر دورات السنة السابعة (**שמיטין**, Shemitah) وسنوات يوبيل كثيرة، إلخ؛ وكل ارتقاء أعظم من سابقه.

אך קודם העילוי שאחר העילוי צריך להיו׳ [להיות] **נשאר מעילוי הראשון בבחי׳ אתעדל״ת** [אתערותא דלתתא] **לאתעדל״ע** [לאתערותא דלעילא] **שבעילוי הב׳ ואתעדל״ת** [ואתערותא דלתתא] **זו הנשארת מן העילוי הראשון נק׳ בחי׳ מעשר.**

لكن قبل الارتقاء الذي يأتي بعد [كل] ارتقاء، ينبغي أن يبقى من الارتقاء الأول [شيءٌ] في صورة استثارة من الأسفل (**אתערותא דלתתא**, isarusa dilesata)، لتكون من أجل الاستثارة من الأعلى (**אתערותא דלעילא**, isarusa dileila) التي تكون في الارتقاء الثاني؛ وتُسمّى هذه الاستثارة من الأسفل، الباقية من الارتقاء الأول، مستوى العُشر (**מעשר**, maaser).

22 **וז״ש** [וזהו שכתוב] **וכל אשר תתן לי לעתיד דהיינו כל העליות שיהיה עד אין קץ עשר אעשרנו ויהי׳** [ויהיה] **הרבה מעשרות לכל עילוי בחי׳ מעשר בפ״ע** [בפני עצמו] **ותמיד עשר אעשרנו עד שיגיע לך לבחי׳ אור א״ס ב״ה עצמו**

وهذا هو المقصود بما كُتب: «ومن كل ما تعطيني»؛ في المستقبل، أي جميع الارتقاءات التي لا نهاية لها، «أعشّرها، أعشّرها»: ستكون هناك أعشار كثيرة، ولكل ارتقاء مستوى من العُشر خاص به، وعلى الدوام «أعشّرها، أعشّرها»، حتى يبلغ إليك، إلى مستوى النور اللانهائي (**אור אין סוף**, Or Ein Sof) المبارك نفسه.

וכמו שהוא ית׳ א״ס כך יהיו עליות עד א״ס והכל ע״י בחי׳ יעקב יו״ד עקב כו׳ כנ״ל

وكما أنه سبحانه لا متناهٍ، ستكون الارتقاءات أيضًا بلا نهاية؛ وكل ذلك يكون من خلال مستوى يعقوب (**יעקב**)، أي اليود عند العَقِب (**יו״ד עקב**, yud-akev)، إلخ، كما [شُرح] أعلاه.

וד״ל [ודי למבין]**:(ובענין מ״ש בפי׳ עשר אעשרנו ואתעדל״ת** [ואתערותא דלתתא] **זו כו׳ נק׳ בחי׳ מעשר כו׳. נראה כי הכתר הוא הממוצע בין עולם העליון לעולם התחתון שהוא סוף בחי׳ עליונה ומקור וראש לבחי׳ תחתונה כמו מלכות דאצי׳ כתר לבריאה ומלכות דבריאה כתר ליצירה כו׳.**

وهذا يكفي لمن يفهم. (وفيما يتعلق بما قيل في تفسير «أعشّرها، أعشّرها»، من أن هذه الاستثارة من الأسفل (**אתערותא דלתתא**, isarusa dilesata) تُسمّى مستوى العُشر، إلخ: يبدو أن التاج (**כתר**, Keser) هو الوسيط بين العالم الأعلى والعالم الأدنى؛ إذ هو نهاية المستوى الأعلى ومصدر المستوى الأدنى ورأسه، كما أن الملكوت (**מלכות**, Malchus) في عالم الانبثاق (**אצילות**, Atzilus) هو التاج لعالم الخلق (**בריאה**, Beriah)، وملكوت عالم الخلق هو التاج لعالم التكوين (**יצירה**, Yetzirah)، إلخ.)

ולכן הנה להיות עליית העולמות שיתעלה העשייה בקדוש׳ [בקדושה / בקדושת] **היצירה ממש הוא ע״י אמצעות הכתר דעשייה שהוא בחי׳ מעשר מע״ס** [מעשר ספירות] **דעשיי׳** [דעשייה]**.**

ولذلك، فإن ارتقاء العوالم، بحيث يرتقي عالم الفعل (**עשיה**, Asiyah) إلى قداسة عالم التكوين نفسها، يكون بوساطة التاج في عالم الفعل، وهو مستوى عُشر من الصفات المنبثقة (**ספירות**, Sefiros) العشر لعالم الفعل.

והענין כי כתר הוא לשון שתיקה כמו כתר לי זעיר. ושתיקה הוא בחינת בטול וע״ז נאמר יונת אלם כו׳. והוא בחינת בעמדם תרפינה כנפיהן.

والبيان أن لفظ التاج يُستعمل بمعنى الصمت، كما في «انتظرني قليلًا» (**כתר**, kaser). والصمت هو مستوى إبطال الذات (**ביטול**, bittul)، وفي هذا قيل: «الحمامة الصامتة»، إلخ. وهو مستوى «عندما وقفوا، أرخَوا أجنحتهم».

וע״י בטול זה יוכל להתעלות אח״כ ליצירה כי א״א להיות עליי׳ [עלייה] **ממהות למהות כי אם שיוכלל תחלה בבחי׳ אין ממש וזהו ענין העמוד שבין ג״ע** [גן עדן] **התחתון לג״ע** [לגן עדן] **העליון כו׳**

ومن خلال إبطال الذات هذا يمكنه بعد ذلك أن يرتقي إلى عالم التكوين؛ إذ يستحيل الارتقاء من ماهية إلى ماهية أخرى إلا إذا اندمج أولًا في مستوى العدم المحض (**אין**, ayin). وهذا هو معنى العمود القائم بين جنة عدن (**גן עדן**, Gan Eden) السفلى وجنة عدن العليا، إلخ.

וכמו צמיחת התבואה מזרע הנזרע בארץ הוא ע״י שמתחלה מתבטל מהות הזרע ונעשה בחי׳ אין רק שנשאר כחו בכח הצומח ועי״ז אח״כ נעשה הגידול נפלא יותר מהיש שהי׳ [שהיה] **תחלה כו׳.**

[وهذا] يشبه إنبات الحبوب من بذرة تُزرع في الأرض؛ إذ يحدث ذلك بعد أن تنتفي ماهية البذرة أولًا وتصبح في مستوى العدم، ولا يبقى منها إلا قوتها في قوة الإنبات. ومن خلال ذلك يصبح النمو بعد ذلك أعجب بكثير من الموجود الذي كان في البداية، إلخ.

ועד״ז עליי׳ [עלייה] **יצירה בבריאה צ״ל תחלה בבחינת בטול ואין והוא בחי׳ כתר דיצירה כו׳ וזהו ענין אשר שם שמות בארץ בחי׳ וחד חרוב**

وبالمثل، لا بد لارتقاء عالم التكوين إلى عالم الخلق أن يبدأ بمستوى إبطال الذات والعدم، وهذا هو مستوى تاج عالم التكوين، إلخ. وهذا هو معنى «الذي جعل الخراب في الأرض»، ومستوى «وواحد [ألف سنة] خراب».

ומה שהוא בבחי׳ אלף השביעי ולא בבחי׳ עשירית היינו כי היכל ק״ק [קדש הקדשים] **שהוא היכל השביעי כולל ג״ר** [ג׳ ראשונות] **אבל עיקר העליי׳** [העלייה] **ע״י הכתר כו׳. וע״ד זה יש עליות אין קץ.**

وكون ذلك في مرتبة الألف السابع لا في مرتبة العُشر، إنما هو لأن حجرة قدس الأقداس، أي الحجرة (**היכל**, Heichal) التي هي **היכל** السابع، تشتمل على الثلاثة الأولى [من الصفات المنبثقة (**ספירות**, Sefiros)]؛ غير أن الارتقاء الأساسي يكون من خلال التاج (**כתר**, Keser)، إلخ. وعلى هذا النحو توجد ارتقاءات لا نهاية لها.

ומ״ש עשר אעשרנו ב׳ עישורין היינו כי הכתר כלול מב׳ פרצופין עתיק וא״א כו׳ שהוא בחי׳ תחתונה שבמאציל ושרש הנאצלים כו׳ ובו׳ בחי׳ אלו יחד נק׳ חומש כמ״ש ונתתם חמישית לפרעה כמ״ש במ״א):

وأما قوله: «أُعَشِّرُه، أُعَشِّرُه» ـ أي عُشران ـ فسببه أن **כתר** يتكوّن من تكوينين (**פרצופין**, partzufim): القديم (**עתיק**, Atik) وذو الوجه الطويل (**אריך אנפין**, Arich Anpin)، إلخ؛ إذ يمثّل أدنى مرتبة في المُفيض وأصل المُفاضات، إلخ؛ وهذان المستويان معًا يُسمَّيان خُمسًا، كما كُتب: «وتعطون خُمسًا لفرعون»، كما شُرح في موضع آخر.)

LikuteiTorah.com
الباراشا الحاسيدية

حول هذه الطبعة

This edition contains the Hebrew text وthe English translation.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/

الترجمة العربية والشروح: أُعدّت لموقع LikuteiTorah.com بمساعدة الذكاء الاصطناعي (openai/gpt-6-luna-pro:batch)، وقورنت بالنص العبري وبموقع سفاريا؛ ولم يراجعها محرر بشري بعد. يرجى التحقق من كل ما هو مهم بالرجوع إلى النص العبري.

طلب الريبي أن تُدرَس مَاماريم باراشا الأسبوع، «الباراشا الحسيدية»، خلال ذلك الأسبوع، موزعة على أيامه السبعة (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309). لماذا ندرسها، وما بركات الريبي: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

مشروع مجاني غير تجاري؛ لا يُباع هنا شيء. والمشروع غير تابع لكيهوت أو سفاريا أو مكتبة لوبافيتش. © likuteitorah.com

من likuteitorah.com/ar/torah-ohr/vayeitzei/2/

إهداء تكريمًا لـ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ״ל

والد الريبي، ريب ليفي يتسحاق